

Z českých vlastí

Sucho v Čechách. — Dle zprávy, podané poslancem Svehlou v plenárním sezení českého sněmu, obnáší škoda, způsobená tohoto roku katastrofálním suchem v celém Českém království 500 milionů korun. Vedle toho letošní sucho mělo v zápětí také úbytek mléka, kterážto ztráta obnáší 90 milionů korun.

Svatováclavský dar amerických Čechů Ústřední Matice školské. — Pan konsul František Korbel, dávný příznivec a čestný člen Ústřední Matice školské, dostal se dne 27. září 1811 v dopoledních hodinách do kanceláře Ústř. Matice školské a předložil kabelový telegram z Chicaga, jenž právě ho došel a zněl takto: "Pokladník Školské odeslal dnes živno-bance na Vaše jméno telegraficky 9700 korun. Laskavě odevzdejte tento dodatek milionu centů jménem Česko-americké tiskové kanceláře Ústřední Matice školské jako dar Václavský." Pan konsul Korbel, oblaňuje tuto radostnou zvěst kancelář matiční, prohlásil sám za sebe, že doplní tento obnos ještě penízem 300 korun, aby byl zakrouhlen tento krásný svatováclavský dar Čechů amerických na plných 10,000 k., kteréž také živno-banka připsala na účet Ústřední Matice školské k dobru. Čechové američtí dali tímto činem svým opravdu krásný příklad národní obětavosti, jenž zasluhuje plného uznání.

Hlavní oltář s obrazem Brandlovým ve Vys. Mýtě. — Při otevření výstavy Brandlových v Praze zasazen byl velký obraz "Na nebezpečí Panny Marie", umělecké to dílo Brandlova z r. 1728 na oltáři v děkanánském chrámě ve Vys. Mýtě. Velikolepé dílo, jehož fotografický snímek zaslán do výstavy. Umělecká tato práce v celku i v jednotlivostech zůstane ke cti celého města a bude vždy nemalou jeho ozdobou.

Symfonické koncerty České Filharmonie, které dosud konány byly v Plodinové burse (celkem 170 produkcí), započnou letos teprve v polovici listopadu, poněvadž přeložený budou do nádherného sálu Smetanova v Obecním domě u Pražské brány. Rozdíl mezi řádnými a mimořádnými koncerty odpadne, takže i provedení Beethovenovy "Deváté" a Smetanovy "Mé vlasti" vřadeno bude ve 20 koncertů abonentních.

Dípel získal Nedbalovu operu "Cudná Barbora" pro Ameriku. — Praha, 10. října. Nedbalova nová opereta "Cudná Barbora", k níž libreto napsal Jacobson, byla včera večer poprvé provedena ve Vídni s ohromným úspěchem. Byl to největší úspěch v letošní sezóně. Očekává se, že opereta Nedbalova přinese daleko větší příjmy, nežli "Kouzlo Valček". Účelné trio muselo býti devětkrát opakováno. Provozovatel právo pro Ameriku získal Andreas Dippel, fidelel velké opery v Chicagu, bývalý fidelel Metropolitan opery v New Yorku.

Demonstrace proti drahotě. — Při demonstraci proti drahotě v Náchodě a okolí došlo k násilnostem, při nichž vyplněno v obci Zbečnicku osm statků, takže musila být učiněna krajní opatření na ochranu majetku občanů. Když práce v továrnách byla skončena, táhli dělníci v počtu asi 2000 do obce Zbečnicka, kde vrhli se na tamější statky. Počali kamennými vytloukat okna, vytrhávali trámy a pustošili zařízení bytů. Na dvou staveních byly dokonce i střechy poškozeny. Ze stodal bylo vynášeno obilí a rozhazováno po silnicích. Jednotliví majitelé statků byli výtržníky ohrožováni i na životech. Na telegrafické zprávy bylo z nařízení místodržitelství také 170 četníků, dlehlé právo v četnických kasárnách v Praze, ještě v noci zalarmováno a vypravěno do Náchoda.

Dvojí loket. — V Českém Vrbeně, kde sídlí nyní 231 Čechů a jen 75 Němců, jest německá veřejná škola, do níž jest letos zapísáno jen jedenáct dětí. Škola ta měla loni 37 žáků, ale ti byli Češi, kteří letos byli svými rodiči dáni do soukromé školy české, kterou v Českém Vrbeně zřídila Národní jednotka Podumavská, ale která pro

německé štvání nemohla býti dosud otevřena. Následkem toho jsou tyto děti nuceny chodit zatím do českých škol v C. Budějovicích, kamž je obětavě každodenně na povozech zdarma dováží p. Martin Feneš, předseda odboru N. J. S. v Čes. Vrbeně, i s ostatními dětmi českými z této obce, které již dříve do škol česko-budějovických chodily. Téžto českých dětí, jimž se v jejich obci ze tří čtvrtin české, tak houževnatě odpírá možnost vyučování v mateřském jazyku, jest přes 50. Naproti tomu zbytečná německá škola pro 11 dětí jest veřejnou. Čeští poplatníci musejí ji vydržovati, neboť — vinou farnostních volebních řádů obecních, jest obec České Vrbeno dosud v rukou německých. Věru úžasně to poměry!

V zoufalství nejkrásnějším. — Před pražskou porotou. — Osudem těžce stíhaný muž, asistent farmacie Bedřich Svoboda, který se oetnul před porotou pro otrávení své manželky, sděloval o svém skutku tyto podrobnosti: "Jsem vinen, připravil jsem svou ženu do hrobu. Učinil jsem to proto, bych hrozná muka, jež musila trpěti a z níž nebylo vysvobození, rázem ukončil a ji vysvobodil. Dne 29. května vstala moje manželka o 6. hodině ranní a již si nařkala na bolesti. Pomohl jsem jí z postele, posadil ji na pohovku a vidím, že strašně trpí. Toho dne byly naše hmotné prostředky již úplně vyčerpány; neměli jsme doslova co jíst. Rozhodl jsem se, že tomu učiním rázem konec. A na místě žádaného prášku pro okamžité zmírnění bolesti podal jsem jí strichnin. Po čtyřech minutách počal jed účinkovati; maminka pocítovala palčivou žízeň. Dal jsem jí roztok morfia se slovy: Bude ti lépe za chvíli... Ona odpověděla: To jsi mi dal něco jiného, tatínku, ale ty sám to neber. Hned na to pozbyla vědomí a za krátko skonala. Vzal jsem morfinu i strichnin k sobě a odešel. Potkávám naši starou posluhovačku, dávám jí klíče a sděluji, že paní je mrtva. Zůstala všechna ohromena a nechtěla mi ani věřit. Nyin byla řada na mně. Pevně byl jsem odhodlán, spáchat rovněž sebevraždu, ale nyní teprve jsem viděl, jak těžko lze provésti úmysl takový uprostřed města, kde stále tkoví tolik lidí. Chtěl jsem s Karlova mostu skočit do Vltavy — ale byli by mne ihned zpozorovali a zachránili... Zašel jsem do kostela v Klementinu, abych se pomodlil za nebožku — a za sebe, by mně bylo umožněno, provést svoje odhodlání. Pak šel jsem na Zofin, ale ani tam nebylo možno nepozorovaně do vody se vrhnouti. Požil jsem tedy gram morfia a něco strichninu, leč dávka byla slabá, neúčinkovala. Pozbýval jsem již veškerý naděje... zastavil jsem strážníka a povídám: "Pane strážníku, zatkněte mne, spáchal jsem zločin!" "Jaký zločin?" otázal se. "Otrávil jsem svou manželku..." Po té mne odvedl. — Předseda vrch. rada Kurses: "Rekl jste někdy své paní, že společně zemřete?" — Obžalovaný: "Ne, ale jednou nadhodl jsem tak mimochodem, neproklinala-li by mne ještě na věčností, kdybych jí otrávil, aby se tak dlouho netrápila. Odpověděla mi: "Kdybych o tom nevěděla, bylo by mi to jedno." — Předseda: "Jak dlouho stonala?" — Obžalovaný: "Tři roky. Na léčení její spotřeboval jsem všechny peníze, i do Karlových Varů jsem jí zavezl, ale nic už nepomohlo. A musilo se zastavovati i to nejnějnější. Jednou jsem dostal místo na venkově; 280 korun činilo moje služné. Nastoupil jsem, ale po třech týdnech psala mně moje ubohá žena, že beže mne nemůže býti živa, aych se vrátil. Musil jsem se místa vzdát." Svědecké výpovědi doslova potvrdily pravdivost této smutné kroniky. Nejtěžší vypravovala o něžné lásce a zoufalé bídě obou staříčkových manželů posluhovačka jejich, malá, letitá žena. Pod dojmem účinné řeči obháje dra. G. Freunda sprostila porota obžalovaného všemi dvánácti klasy.

Záhadné zavraždění mladé dívky. — Z Písně, 29. září. Včera do poledne šel hajný Kasl z Dobřan u Písně na pochybné revír a spatřil velkého psa stráživého vyjízbu. V domnění, že je vstříkly, zastřelil ho. Když se pak k němu

přiblížil, poznal příčinu jeho vstříkání. V tratišti krve ležela mrtvolutá mladá dívka již skoro stuhlá se skrivenými nohama a s hlubokou řeznou ranou na krku a bodnou ranou na líci. Byla v ní poznána 18letá služka dobranského lesního Pichla. Šla v 8. hod. do Chlumčan, půl hodiny od Dobřan vzdáleně vesnice, nakoupit švestek. Ty byly kol mrtvoloy rozházeny. Někteří známky nasvědčují tomu, že zločin byl spáchán z vášnosti.

Horník zabit v uhelném dole. — (Pávodní zpráva.) Horník Václav Vořech z Dol. Litvínova z těchto dnůch v uhelném dole "Radecký" u Záluží ve vyrubané komoře vrtal otvory pro dynamitové náboje. Při tom zasažen byl padající vrstvou uhlí a roztrčen. Po zabitém horníku zůstala vdova a 4 děti.

Českému národu! — Těžké rány, zasazené právě německým šovinismem českému školství, volají celou bolestí pronásledované menšiny dolnorakouské o pomoc. V pátek, dne 22. září, o 10. hod. dopol. úředně zapečetěna česká soukromá škola v XX. okresu, v sobotu 23. září o 12. hod. dopol. ve XII. okresu a téhož dne o 3. hod. dopol. zapečetěna také moderně zařízená škola v III. okr. Schuetzenzasse 31. V 48 hodinách zapečetily německé úřady vyjímaje školu v X. okresu všechny soukromé české školy spolku "Komenský" a přes 600 dítek zbaveno vyučování ve Vídni. Tyto Jobovy zprávy letěly všemi vrstvami českého obyvatelstva po všech okresech vídeňských; údiv a důsvek zjištění zmocnilo se všeho obyvatelstva českého nad tímto činem, kterého se opět dopustil německý nacionalismus na škole a svobodě naší menšiny, takřka po tichu dývajícím. Nejhoroznější obraz poskytoval III. okres. Česká soukromá škola spolku "Komenský" v tomto okrese trvá již pátý rok a byla počátkem školního roku 1910—11 umístěna v nové budově školní v Schuetzenzasse 31. Tato nádherná a moderně zřízená budova školní, postavená z milodarů českého národa nákladem 400,000, zastíňuje veškerou část německých škol v okrese. Vyučováno bylo v ní dosud 419 dětí českých. Celé zástupce obyvatelstva valily se do budovy, aby se přesvědčily o smutné pravdě, kterou uvěřiti nechtěly. České matky pláčou a oteové se ptají, jaký osud čeká jejich mladé syny a dcery. Toto rozrušení myslí se neuklidňuje. Obecenstvem letí nová zpráva hrozná: Toto pozavírání českých škol jest jenom začátkem promyšleného postupu, který má účel, čekat národnost v Dolních Rakousích vymřítí. Na zemském sněmu připravuje se vydání zákona o jediné přípustné řeči jako jazyka vyučovacího, jimž dvanáctině českého národa má býti vzata možnost sebeobrany proti "assimilaci". — Jsme odhodláni setrvati proti všem protivestvím. Žádáme jenom stejných zákonných práv pro sebe, jako je mají menšiny německé v Čechách a dovoláváme se celého národa o ochranu proti tomuto modernímu vraždění. — Za Dolnorakouský odbor "Národní rady české": Dr. Jos. V. Drozda, předseda. — Ústřední výbor spolku "Komenský" ve Vídni III.—3 Stroh. 45: Poslanec Jos. Duerich, starosta. Bedřich Vobáš, jednatel.

Proti zavírání českých škol ve III., XII. a XX. okresech vídeňských konala se v každém okrese zvlášť velká protestní schůze českého obyvatelstva. Ze schůze byl poslán telegram pražské schůzi protestní, v němž se české obyvatelstvo vídeňské dovolává zastání všeho českého lidu, a byla jednohlasně přijata tato resoluce: "My shromáždění čeští oteové a muži, české matky a ženy, obražujeme se na dnešní schůzi protestní co nejrozhodněji proti násilnému a bezdůvodnému zapečetění české školy ve III., XII. a XX. okrese. Protestujeme se všim důrazem proti tomuto barbarskému jednání vídeňského magistrátu, kterým má býti českému lidu vídeňskému zádana smrtelná rána a která jest a na vědy zůstane nesmazatelnou skvrnou v kulturních dějinách hlavního a sídelního města rakouské říše. Dovoláváme se tímto veřejně svých nejváženějších práv lidských a občanských, zaručených nám státními smlouvami zá-

kony a žádáme co nejdůrazněji povolání činitele, jimž je svěřena péče o zachování zákonů, aby co nerychleji zakročili proti tomuto hrubému zneužití úřední moci vídeňského magistrátu, proti tomuto do nebe volajícímu bezpráví, jehož snášení nemůžeme a nechceme. Platí-li dosud v Rakousku zákony, žijeme-li opravdu ve právním státě, musí býti náš protest slyšen a náprava musí se státi v nejbližších dnech. Prohlašujeme však zároveň, že v případě potřeby jsme hotovi nasaditi všecko, abychom se dovolali svého práva. Doufáme pevně, že celý český národ nás podepře v tomto boji a voláme v této chvíli, kdy řada politických stran připravuje se národnostní dohodou zabezpečiti klidnější budoucnost českému království: **Nedělejte vyrovnání bez nás, nedělejte vyrovnání, jimž by česká menšina v Dol. Rakousích a její školy soukromé byly ponechány zvlášť a zničilovány úplně na popas!** Zvláště na české poselstvo obracíme se s naléhavou výzvou, aby se nám postavili v čelo a z jednání vlády, jež dopouští, aby práva Čechů vídeňských byla tak neslýchaným způsobem šlapána, vyvodilo všechny následky." — Ku koneci sluší zaznamenati ještě, že na schůzi byli pozváni sociálně demokratičtí poslanci němečtí za III. okres Winarský a Silberer. Nedostavili se sice, ale v omluvných dopisech odsoudili nekulturní jednání vídeňského magistrátu.

DROBNÁ KRONIKA.

— V sobotu, dne 16. září, o půl 6. hodině vracel se p. František Ván, 63letý majitel usedlosti v Lubné, z výročního trhu v Rakovníku domů. Když došel k železniční trati, která částečně město protíná, byly závory přes silnici zavřeny. Ván chtěl závory podlézt a to stalo se mu osudným. Upadl při tom a špičku i s troubalem dýmky, z ní právě kouřil, vrazil si hluboko do jemu. Rolník Václav Hasal z Lubné vytáhl mu troubel z úst, načer odvezen smrtelně zraněný zpět do Rakovníka do domku svého zetě p. Viléma Herolda. Následujícího dne Ván k 8. hodině ranní po velkých bolestech zemřel. Letošního roku stihalo jej v rodině jedno neštěstí za druhým. Dne 27. května pochoval svoji as 24letou dceru, účetní u firmy Mich. Perutz v Rakovníku, a 27. srpna zemřel mu 33letý syn Josef Ván, profesor v Praze, ochrnutím srdce.

— Dne 26. září jel 29 letý zlatnický pomocník Bohumil Kouba z Nepomuku v motorovém voze na Král. Vyšehradě. Pod Slovany začal si stěžovati na nevolnost, proč ho průvodčí vyvedl na zastávku z vozu. Ale sotva sešel Kouba se stupátka, zachvátilo ho chřelivá a v několika málo okamžicích zemřel. Mrtvola byla odnesena do ústavu pro soudní pitvu.

— V ženě, jejíž mrtvola byla dne 22. září vylovena u druhého převozu v Líbni, byla zjištěna 46letá svobodná služka Anna Dubová, příslušná do Vystrkovy u Německého Brodu, která posledně bydlila ve Střížkově. Sebevraždu spáchala z trdnomyšlnosti.

— Osudné neštěstí stalo se v Záběhlicích. Při orání parním pluhem byl zachycen strojem 11letý syn dělníka Antonín Herzinger a na místě zabit.

— Tyto dny událo se v Dřevohosticích na Holešovsku hrozné neštěstí, při němž bylo zraněno 8 osob, dvě z nich smrtelně. Manželka tamějšího obchodníka Fr. Sadilova šla večer se svojí služkou Anežkou Dostálovou do sklepa pro potraviny. Ve sklepe byly též uloženy láhve s benzínem. Jedna větší láhev nešťastnou náhodou se dříve rozbila a benzín z ní volně vytékal, takže ve sklepe nahromadilo se množství plynu. Jakmile pí. Sadilová se služkou, která nesla hořící svíce, vstoupila do sklepa, nastal okamžitý výbuch, při kterém sklep i dům byl částečně pobořen. Služka Dostálová byla smrtelně zraněna a za chvíli podlehla svému zranění; rovněž paní Sadilová utrpěla smrtelné poranění a její stav je beznadějný. Téžce zraněn byl dělník Kateřinek a jeho matka; mimo to byli čtyři obyvatelé domku ležce zraněni.

Piana na mírné splátky!

Jsou to piana zaručená. šestatřicet let v obchodu a pi-
any je rekord
A. HOSPE CO., Omaha, Nebr.

Doporučujeme

HOSPEOVA

PIANA.

Jsou zhotovena z Walnut oak aneb mahagonu. Pékná dě-
čka na každém.
Mírné měsíční splátky, anebo za hotové.
Obehraní piana a varhany velmi lacino. Doplate si o ka-
talog a ceník. 43-1f

A. HOSPE CO.
1513 Douglas ulce. OMAHA, NEB.

Jediný spořitelní ústav v Omaze,

který má zvláštní oddělení české a v feditelstvu jsou též Češi zastoupeni.

Přijímá vklady odkudkoli, od členů i nečlenů, od \$1.00 do \$5,000. Pod státním dozorem. Vklady zaručeny jsou prvním markytem na zastavený pozemkový majetek. Dividendy 6 procent. Osmnáct roků v obchodě.

Blízké podrobnosti Vám ochotně vysvětlí Adolf A. Tenopír anebo Chas. F. Kunel, jeden z feditelů

Spořitelny
BANKERS SAVINGS & LOAN ASS'N.
Adolf A. Tenopír, A. D. Touzalin,
feditel českého oddělení. sekretář
Úřadovna čís. 101, roh 16. a Dodge, ulice, Omaha, Nebraska.

Metz Bros. Brewing Co.

Telefon Douglas 119
Vaří a lahvuji výborné jen pivo.
Můžete se na tento starý a osvědčený zá-
vod spolehnouti.

HUGO F. BILZ.

doručovatel Jetrova "GOLD TOP" lahvového piva
Telefon: Douglas 1542 Ind. A—1542
Objednejte sobě jednu tohoto věhlasného piva. Mám na skladě největší množství staré kofalky, stará vína, doutníky a líkery všeho druhu. Vše za nejnižší ceny.
Jetter's Brewing Co. pivo se čepuje.
Pamatujte sobě číslo 1324 Douglas Str., východo-severní roh. Úřadovna 117 již. 14. ul. 32-26
HUGO F. BILZ OMAHA, NEBRASKA.

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.

v čísle 1306 Farnam ulice.
Pravá importovaná piva na čepu. PLEZENSKÉ z Městanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobrau Münich Bavaría pivo. Pivo Ankereser. Náš a světově známý Faust získalo rozsáhlou reputaci.
Kavárna pro dámy naláze se na druhé podlaže. 40-1f

HOTEL PRAHA, roh 13. a William ulice.

Pokoje, které jsou nyní nové vybarveny a pohodlně zařízeny, poskytnou hostům znamenitý odpočinek.
Vzorně vedená česká kuchyň zaručuje každému úplně uspokojení. V moderně zařízeném hostinci dostane se Vám té nejlepší obsluha. Zároveň podotýkám, že mám na skladě zásobu KARLOVARSKÉHO MEDOVÉHO VÍNA, kteréž dokud zásoba stačí, posílám na vešek — jednu o 12 lahvičkách — za pouhých \$2.75. — V čestě
JOSEF VAŠKO, majitel.

Demokratický kandidát pro úrad okresního soudece.

Jsem samostatným právníkem, a u-
cháním se o vaše hlasy při listopadové volbě, neboť se cítím schopným na skládání svých zkušeností na státní povinnosti tohoto úřadu, a justitě svolas, budu se snažiti, aych právem, které mi Bůh poskytl, dal, souditi spravedlivě každého, bez bázni, stranění a bez předsudku. Byl jsem zaručen v Německu, bojoval pod admirálem Deweyem v bitvě u Manila, a profesem v kolonii právnickou na Creighton universitě.
CHARLES HAFKE